

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/277/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214208804
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214208804.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: C. J., nar. XX.X.XXXX, bytom D., G. XXX/XX, o zaplatenie 422,19 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 15C/234/2014-39 zo dňa 19.2.2015 - v zamietajúcej časti, včítane závislého výroku o trovách konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti, včítane závislého výroku o trovách konania **ruší a vec mu vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd pripustil späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 20 Eur istiny a konanie sa v tejto časti zastavil, žalobu o zaplatenie 402,19 Eur z titulu splatenia úveru, 30,63 Eur z titulu vyčísleného úroku z omeškania a 8,25 % ročného úroku z omeškania zo sumy 402,19 Eur od 28. januára 2015 sa zamietol a navrhovateľovi náhrada trov konania nepriznal. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 39, § 524 ods. 1, § 525 ods. 1, § 526 Občianskeho zákonníka ako i § 120 ods. 1 a § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. a vecne tým, že nakoľko navrhovateľ svoje nároky voči odporkyni odvodzuje zo zmluvy, ktorú odporkyňa uzavrela so Y. I. L., a.s., teda bankou poskytujúcou úvery na základe bankovej licencie, čo je skutočnosť všeobecne známa a tieto nároky mal navrhovateľ získať postúpením, bolo preto potrebné sa v prvom rade zaoberať otázkou, či zistený skutkový stav opodstatňuje záver, že postúpenie je (aspoň voči dlžníkovi) platné a účinné. V prerokúvanej veci bolo zistené, že navrhovateľ a Y. I. L., a.s., uzavreli zmluvu, ktorá je síce písomná, v ktorej ods. 3.3 a 3.5 však bolo výslovne dohodnuté, že postúpenie (prechod pohľadávky z Y., a.s., na navrhovateľa) nastáva až dňom, kedy bude na účet Y., a.s., pripísaná suma úhrady za postúpené pohľadávky. Až do tohto dňa zostáva veriteľom a majiteľom pohľadávok postupca, teda Y., a.s. Zo skutkového stavu vyplýva, že navrhovateľ nedokázal, že by k takejto úhrade došlo a teda že by došlo k naplneniu predpokladu, za ktorého malo postúpenie nadobudnúť účinnosť. Navrhovateľ sa tak (podľa skutkového stavu, aký bol zistený v tomto konaní) nestal veriteľom pohľadávok Y., a.s., ktoré naňho mali byť postúpené zmluvou zo 11. marca 2014, pričom tento nedostatok nebol v konaní zhojený ani za podmienok upravených v § 526 Občianskeho zákonníka. Predpoklady § 526 Občianskeho zákonníka (oznámenie postupcu alebo platnú a účinnú zmluvu o postúpení) môže postupník preukázať kedykoľvek a prípadný nedostatok tohto dôkazu môže nahradiť preukázaním týchto skutočností aj počas prebiehajúceho konania voči dlžníkovi (porov. k tomu uzn. Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MObd0 3/2012). V prerokúvanej veci však zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že navrhovateľovi ako tvrdenému postupníkovi sa žiadnu z týchto skutočností dokázať nepodarilo a takýto dôkaz neposkytol ani počas konania. Nedokázal tak, že by bola odporkyňa upovedomená o postúpení pôvodným veriteľom (postupcom - Y., a.s.), ani nedokázal, že by zmluva o postúpení, z ktorej odvodzoval svoju aktívnu legitimáciu, nadobudla účinnosť v súlade s jej ods. 3.3. Aktívna legitimácia navrhovateľa nebola dokázaná ani z iného dôvodu. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky,

ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Podľa názoru súdu pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (v znení účinnom k 11.3.2014), ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukovú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. (v znení účinnom k 20.5.2009 aj 11.3.2014) dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenie určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 120 ods. 1 O. s. p. tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. V danom prípade možno považovať za dokázanú len požiadavku 90 dňového omeškania, keďže odporkyňa poslednú splátku splatila 24. apríla 2013 (teda viac než tri roky pred dátumom postúpenia), nebolo však dokázané, že by bola aj písomne (porov. § 92 ods. 8 cit. zákona) vyzvaná na splnenie svojho záväzku zo zmluvy z 20.5.2009. Navrhovateľ tak nedokázal, že pohľadávka voči odporkyni bola v čase jej postúpenia na navrhovateľa spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že navrhovateľ je oprávnený pohľadávku voči odporkyni uplatňovať pred súdom. Vzhľadom na uvedené preto treba uzavrieť, že navrhovateľ nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie. Preto musela byť jeho žaloba zamietnutá. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ si trovy uplatnil, no bol neúspešný, preto súd o jeho návrhu na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.) rozhodol tak, že mu ich nepriznal. Odporkyňa zasa žiadne trovy nežiadala, takže tu nebol návrh, o ktorom by sa malo rozhodovať (už cit. § 151 ods. 1 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku v jeho zamietajúcej časti podal prostredníctvom právneho zastúpenia odvolanie navrhovateľ a domáhal sa ním, aby odvolací súd v zmysle § 221 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, zároveň si uplatnil voči odporkyni trovy konania a trovy právneho zastúpenia v prvostupňovom a v odvolacom konaní. Ako odvolacie dôvody označil nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. Poukázal na to, že súd zamietol žalobu z dôvodu, že nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu, keďže nepreukázal účinnosť postúpenia pohľadávky a zároveň nepreukázal, že by došlo k naplneniu podmienok podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. So zamietnutím žaloby z dôvodu, že nebola preukázaná účinnosť postúpenia pohľadávky nesúhlasí. Zastáva názor, že postúpenie pohľadávky preukázal predložením zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 11.3.2014 a príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení týkajúcej sa pohľadávky voči odporkyni. Pokiaľ súd poukázal na skutočnosť, že nepreukázal uhradenie kúpnej ceny a tým aj účinnosť zmluvy, preto žalobu zamietol, s uvedeným nemôže súhlasiť. Štandardne v zmluve o postúpení pohľadávok nezasiela doklad o úhrade kúpnej ceny, nakoľko nezverejňuje ani údaj o výške kúpnej ceny v zmluve o postúpení pohľadávok. Zastáva názor, že súdu musí byť už aj z iných obdobných prípadov, ktoré sa vedú na Okresnom súde Dunajská Streda zrejme, že na

neho došlo k účinnému postúpeniu pohľadávok z predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávok. Pokiaľ uvedená skutočnosť nebola pre súd dostačujúca, mohol ho vyzvať na preukázanie účinnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, na základe čoho by predložil súdu vyhlásenie postupcu pohľadávok o prijatí predmetnej kúpnej ceny na svoj účet. Súd ho tak nevyzval na preukázanie účinnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, na základe čoho mal za to, že predložené dôkazy dostatočným spôsobom preukazujú postúpenia pohľadávky a nemal dôvod v konaní produkovať ďalšie dôkazy. V tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.5.2011 sp. zn. 26Cob/51/2011, podľa ktorého ak by súd prvého stupňa postupoval v súlade s § 118 ods. 2 O.s.p. a uvedenú skutočnosť v príslušnom štádiu konania prezentoval pred účastníkmi za pre súd spornú, bol by vytvoril zákonný priestor na doplnenie dôkazov, ktoré by ju vyvrátili, alebo potvrdili. Tým, že súd túto povinnosť zanedbal, v konečnom dôsledku odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, pretože tento nemal možnosť získať vedomosť o vnímaní uvedenej rozhodujúcej skutočnosti súdom prvého stupňa ako spornej, a zároveň dôvod na označenie ďalších dôkazov v tomto smere. Zároveň v prílohe zasiela oznámenie o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka a poukazuje na skutočnosť, že odporkyňa uhradila dlžnú sumu čiastočne, a to dňa 27.1.2015 na jeho účet, teda je zrejmé, že mala vedomosť o postúpení pohľadávky. Zastáva názor, že v danom prípade išlo o odstrániteľnú podmienku konania v zmysle § 104 ods. 2 O.s.p. Súd tiež mohol využiť postup v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. a vyzvať ho, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú mu určí. Rovnako ho súd nevyzval ani na preukázanie skutočností predpokladaných v ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, tzn. súd počas konania nevyjadril, ktoré skutočnosti má za preukázané, ktoré nie, čím mu znemožnil produkovať konkrétne dôkazy na unesenie dôkazného bremena. Zároveň však zastáva názor, že § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Aj podľa dôvodovej správy bolo hlavným účelom predmetného ustanovenia prelomenie bankového tajomstva a neobmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. V tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24.4.2014 sp. zn. 19C/34/2012.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu predložila písomné vyjadrenie, v ktorom poukázala na správnosť napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie je pre namietané tzv. prekvapivé rozhodnutie dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok v napadnutej časti s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Jednou z odvolacích námietok navrhovateľa, pritom však zásadnou bolo namietanie, že prvostupňový súd porušil svoju povinnosť podľa § 118 ods. 2 O.s.p., keďže v priebehu konania neuviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné. Tým, že účastníci nevedeli, ktoré skutkové tvrdenia v konaní sú sporné a ktoré nie, nemohli si v konaní účinne brániť svoje práva, resp. povinnosti. Z tohto dôvodu sa napríklad navrhovateľ až z písomného vyhotovenia rozsudku dozvedel, že súd považoval v konaní za nepreukázané viaceré skutočnosti, pri ktorých podľa rozsudku navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno. Navrhovateľ pritom nemohol vedieť, ani nevedel, že tieto sporné skutočnosti má ďalej preukazovať. Preto bola navrhovateľovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, naviac rozhodnutie nebolo predvídateľné.

Podľa § 100 ods. 1 veta tretia O.s.p. počas konania môže súd účastníkom uviesť, ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci.

Cit. ust. § 100 ods. 1 veta tretia O.s.p. bolo zavedené novelou O.s.p. zák. č.384/2008 Z.z. s účinnosťou od 15. 10. 2008. Cieľom zákonodarcu, ako to vyplýva z dôvodovej správy, bolo vytvoriť priestor

účastníkom na náležitú právnu argumentáciu k právnemu posúdeniu veci súdom a garantovať, že nedôjde k tzv. prekvapivému rozhodnutiu. Je pravdou ale, že cit. ust. dáva súdu iba možnosť účastníkom uviesť ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci a nezakotvuje povinnosť súdu pred rozhodnutím vo veci samej uviesť ako vec právne posúdi. Potreba účastníkom uviesť ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností súdu javí právne posúdenie veci bude závisieť od starostlivého posúdenia okolností každého jednotlivého prípadu. Oboznámiť účastníkov ako sa súdu javí právne posúdenie veci, aby sa predišlo prekvapivému nepredvídateľnému posúdeniu veci súdom, sa potom bude žiadať najmä v prípadoch, ak navrhovateľ vôbec neuvedie právnu kvalifikáciu žalobou uplatňovaného nároku ani odporca svojej obrany, príp. vec nesprávne právne kvalifikujú. Platí pritom, že účastník nie je povinný uviesť právnu kvalifikáciu žalobou uplatňovaného nároku (§79 O.s.p.) resp. obrany, keďže platí zásada „iura novit curia“ v zmysle ktorej, súd musí k v konaní tvrdeným a preukázaným skutočnostiam priradiť príslušné hmotnoprávne normy.

V zmysle § 118 ods. 2 O.s.p. po vykonaní úkonov podľa odseku 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli.

Obdobné dôvody s cieľom predchádzať prekvapivým a nepredvídateľným rozhodnutiam viedli zákonodarcu v už cit. novele k prijatiu i cit. § 118 ods. 2 O.s.p. Z dôvodu predvídateľnosti postupu súdu a tým aj práva na spravodlivý súdny proces tu bola zakotvená povinnosť sudcu uviesť účastníkom rozsah sporných a nesporných skutočností a dokazovania. Toto oboznámenie má prebehnúť po úvode prvého pojednávania. Účastníkovi konania má tým byť vytvorená možnosť predvídať rozhodnutie súdu a tomu prispôbiť uplatňovanie - realizáciu svojich procesných oprávnení. Predvídateľnosť rozhodnutia a jeho účinkov je rovnako významná ako iné procesné postuláty; princípy legitímneho (oprávneného) očakávania a predvídateľnosti rozhodnutia sú totiž súčasťou právnej istoty - pojmového znaku právneho štátu.

Ako to vyplýva z obsahu zápisnice z pojednávania z 19.2.2015 vo veci pred prvostupňovým súdom súd si povinnosť v zmysle cit. § 118 ods. 2 O.s.p. nesplnil a neinformoval o rozsahu sporných a nesporných skutočností a dokazovania (ani neinformoval v zmysle § 100 ods. 1 O.s.p. ako sa mu javí právne posúdenie veci), pričom podľa názoru odvolacieho súdu tu nie je právne významným, či sa v konkrétnej veci účastník o sporných skutočnostiach aj skutočne dozvedel (pre možnosť ďalšieho postupu predpokladaného zákonom stačí už len možnosť daná napr. aj nedostavením sa riadne predvolaného účastníka na pojednávanie bez ospravedlnenia neprítomnosti dôležitým dôvodom oprávňujúcim žiadať aj o odročenie pojednávania).

Spravodlivým prejednaním veci je totiž také súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa nálezu Ústavného súdu I.ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

S poukazom na uvedené je zřejmé, že pokiaľ prvostupňový súd nesplnil zákonom uloženú povinnosť postupovať v zmysle cit. ust. § 118 ods. 2 O.s.p, dôsledku čoho vydal pre účastníkov nepredvídateľné a prekvapivé rozhodnutie, odňal tým účastníkom možnosť konať pred súdom a porušil ich právo na spravodlivý proces. Táto procesná vada je odstrániteľná len zrušením rozhodnutia vydaného v konaní v ktorom k nej došlo. Obdobné stanovisko opakovane zaujal i NS SR napr. v rozhodnutiach 3Cdo 236/2010 a 3MCdo 18/2010. V dôsledku toho odvolaciemu súdu neostávalo nič iné iba napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolaciemu súd nedá poukázať i na to, že obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho

uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

Konanie pred súdom pritom musí zabezpečiť pre účastníkov konania spravodlivú ochranu ich práv a záujmov (tzv. fair proces). Na zabezpečenie tejto ochrany priznáva Občiansky súdny poriadok účastníkovi viaceré procesné práva, medzi ktoré patrí aj právo vyjadrovať sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy na ich vyvrátenie a vyjadrovať sa aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcich.

Občiansky súdny poriadok stojí na zásade predvídateľnosti rozhodnutí súdu. Predvídateľné je pritom také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy.

Preto pokiaľ súd prvého stupňa zamietol navrhovateľovi návrh preto, že nepreukázal upovedomenie odporkyne o postúpení pôvodným veriteľom (postupcom - Y., a.s.), ani nedokázal, že by zmluva o postúpení, z ktorej odvodzoval svoju aktívnu legitimáciu, nadobudla účinnosť v súlade s jej ods. 3.3. a tiež preto, že nedokázal, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškani so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní, čo je predpokladom platnosti postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. v spojení s § 525 Občianskeho zákonníka (rozpor postúpenia s § 525 Občianskeho zákonníka má pritom za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, ku ktorej prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti), keď nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitimácie postúpniaka - navrhovateľa, čo nebolo možné posúdiť z navrhovateľom popísaného skutkového stavu veci a predložených dôkazov, pričom ho súd k doplneniu opisu rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa predmetného postúpenia vrátane označenia dôkazov k preukázaniu takto doplnených tvrdení nevyzval, i týmto nesprávnym postupom zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa uplatňuje zásada prejednávacia, ktorá je vyjadrená v § 101 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby bol dosiahnutý účel konania predovšetkým tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky. Ust. § 120 ods. 1 O.s.p. určuje, že účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Účastníci nesú tzv. bremeno tvrdenia a bremeno dôkazné; neunesenie týchto bremien vedie k vydaniu nepriaznivého rozhodnutia vo veci. Avšak ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu a vyjdú v konaní najavo, prihliada súd i bez návrhu.

Preto pokiaľ súd prihliadal z úradnej povinnosti k absolútnej neplatnosti právneho úkonu (rozpor postúpenia s § 525 Občianskeho zákonníka) bez toho, aby sám zisťoval okolnosti rozhodné pre takéto posúdenie, tu len s odkazom na to, že navrhovateľ nedokázal, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku (dôvod tvrdenej absolútnej neplatnosti), pričom ho na preukázanie tejto skutočnosti ani nevyzval, jedná sa o vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní sa skutočne riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O.s.p. viazaný, opätovne vec prejednať za stavu dodržania postupu opísaného vyššie, ktorého nedostatok spôsobil aj nutnosť zrušenia jeho rozsudku v napadnutej časti a až potom opätovne rozhodnúť o veci i o trovách konania prvostupňového i odvolacieho (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.